

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากในการเรียนภาษาต่างประเทศ ความสำคัญของทักษะการอ่านปรากฏอย่างเด่นชัดเมื่อนักการศึกษาได้ตระหนักว่า ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหลังจากที่ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดแล้ว แต่การที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายและความนึกคิดของผู้เขียนอีกทั้งสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อหาในเรื่องที่อ่านได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีการฝึกฝนทักษะเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อว่าเมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะเกิดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ และเข้าใจเนื้อหาได้เร็ว ซึ่งก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนในวิชานั้น ๆ

การสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน

การสอนอ่านโดยทั่วไป ครูมักจะใช้แบบเรียนซึ่งประกอบด้วย บทอ่าน คำศัพท์ และสำนวน ไวยากรณ์ และคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง วิธีนี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีเพียงเล็กน้อย คือ ครูเพียงบอกให้นักเรียนอ่านบทอ่านตามที่กำหนด แล้วให้ตอบคำถามท้ายเรื่อง ซึ่งครูมักจะเฉลยคำตอบภายหลัง นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนน้อยมาก เพราะไม่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกบทเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแต่อย่างใด

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีแนวโน้มมุ่งไปสู่การเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมากกว่าแต่ก่อน การสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนนั้น หมายถึง การเรียนการสอนอ่านที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมตามบทเรียน หรือกิจกรรมที่นักเรียนทำร่วมกันในชั้นเรียน การสอนอ่านวิธีนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้มากกว่าการสอนอ่านตามแบบเดิม

สำหรับการสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนนั้น มีผู้เสนอแนะเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนอ่านด้วยวิธีนี้ ดังต่อไปนี้

ก. การให้นักเรียนเลือกบทเรียนในการอ่าน (Selection of Materials)

จุดประสงค์โดยทั่วไปของการสอนอ่านคือ การปรับปรุงให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่าน และการอ่านนั้นไม่ได้เจาะจงเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ หลังจากนักเรียนอ่านบทอ่านจบแล้ว การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันนั้น เป็นเทคนิคสำคัญที่ใช้ในการสอนอ่านที่เน้นความสำคัญของผู้เรียน การสอนอ่านจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ถ้าครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกบทเรียนในการอ่าน ซึ่งครูอาจทำได้โดยการตั้งคำถามและบันทึกคำตอบของนักเรียน เช่น ในกลุ่มนักเรียนที่ต้องการไปศึกษาต่อในประเทศสหรัฐอเมริกา ครูอาจตั้งคำถามว่า มีเรื่องอะไรบ้างที่นักเรียนต้องการอ่านเกี่ยวกับประเทศอเมริกา ในขณะที่นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูจะบันทึกคำตอบต่าง ๆ ไว้ ซึ่งคำตอบเหล่านี้จะช่วยทำให้ครูสามารถเลือกบทอ่านที่เหมาะสมและตรงกับความสนใจของนักเรียนได้ในที่สุด

ข. การนำความเรียงของนักเรียนมาใช้ในการสอนอ่าน (Students' Writing as Reading Materials)

การนำความเรียงของนักเรียนมาใช้เป็นบทอ่านในช่วงการสอนอ่านนั้น เป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันมากในระดับประถมศึกษา และในปัจจุบันได้นำมาใช้ในการสอนอ่านในระดับอื่น ๆ ด้วย เช่น ในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ครูอาจกำหนดให้นักเรียนเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับตนเอง หลังจากนั้นครูจะแก้ไข จัดพิมพ์และแจกให้นักเรียนอ่านกิจกรรมการเขียนที่ครูอาจกำหนดให้นักเรียนทำ เช่น ให้เขียนบทสัมภาษณ์ที่จะใช้สัมภาษณ์เพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง ให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับลักษณะนิสัย ประเพณี และวัฒนธรรมของคนในชาติต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ครูอาจตัดข้อความที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์วารสาร หรือนิตยสารต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน อย่างไรก็ตาม ครูควรแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนของนักเรียนก่อนที่จะนำความเรียงของนักเรียนไปพิมพ์หรือแจกให้นักเรียนอ่าน และหลังจากที่นักเรียนอ่านบทอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว

ค. การสอนอ่านด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อความ (Discourse Analysis)

การสอนโดยวิธีวิเคราะห์ข้อความ เป็นเทคนิคการสอนที่ใช้ได้อย่างดีในการสอนอ่าน ซึ่งครูมักจะมองข้ามไป วิธีวิเคราะห์ข้อความนั้น หมายถึง วิธีการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ศัพท์ โครงสร้าง เครื่องสัมพันธ์ความ หน่วยอ้างอิง คำแทน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้เขียนนำเสนอ ผู้อ่านว่าเป็นข้อมูลประเภทใด เป็นคำนิยาม การจำแนกหรืออื่น ๆ มาร์ค เอ คลาร์ค และแซนดรา ซิลเบอร์สไตน์ (Mark A. Clarke and Sandra Sieberstein อ้างถึงใน Gayle L. Nelson 1984: 5) กล่าวว่า นักเรียนควรจะต้องทราบถึงเค้าโครงเรื่องของผู้เขียน (Writer's Organization) และการเรียงลำดับความคิด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที้อ่านมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรฝึกฝนให้นักเรียนอ่านและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่อประโยค ฝึกให้รู้จักคาดเดาความหมาย และรู้จักความสำคัญของเครื่องสัมพันธ์ความ (Markers) ซึ่งเชื่อมโยงข้อความให้ติดต่อกัน นอกจากนี้ แมรี อี เพียส (Mary E. Pierce อ้างถึงใน Gayle L. Nelson 1984: 5) ยังได้กล่าวถึงเทคนิคการสอนด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อความว่า อาจทำได้โดยให้นักเรียนฝึกอ่านและหาใจความสำคัญของเรื่องที้อ่าน ฝึกให้หาคำเชื่อมความ (Transitional Words) และฝึกให้ผู้เรียนสังเกตสัญญาณทางภาษา (Context Clues) อันได้แก่หน่วยที่ใช้อ้างอิง (เช่น คำสรรพนาม คำแทนนาม ฯลฯ) และเครื่องหมายวรรคตอน การสอนแบบนี้มาใช้ได้ดีกับการสอนอ่านที่มีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ (Small Groups)

ง. การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม (Groups)

การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เป็นเทคนิคที่ใช้ได้กับการสอนอ่านทุกระดับและอาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของการสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มนั้น ทำให้เกิดการปะทะสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สำหรับบทบาทของครูนั้น ครูจะเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ในการเรียน และขอมข่ายของงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างชัดเจน มาร์ค เอ คลาร์ค และแซนดรา ซิลเบอร์สไตน์ (Mark A. Clarke and Sandra Silberstein อ้างถึงใน Gayle L. Nelson 1984: 5) กล่าวถึงเทคนิคการสอนแบบนี้ว่า ในแต่ละกลุ่ม ควรให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งคอยสังเกตดูว่านักเรียนทุกคนได้พูดแสดงความคิดเห็น หรือได้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที้อ่านได้อย่างครบถ้วนหรือไม่ นอกจากนี้ ควรจัดที่นั่งผู้เรียนให้เหมาะสม เช่น ถ้าจัดให้มีการอภิปรายของนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ควรจัดที่นั่งเป็นรูปทรงกลม ครูอาจนั่ง

รวมอยู่กับนักเรียนก็ได้ แต่บทบาทของครูยังคง เป็นเพียงผู้บันทึกข้อความที่นักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับบทอ่านเท่านั้น ซึ่งครูอาจจะเสนอข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่บันทึกไว้ให้นักเรียนรับทราบอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ภายหลังจากการอภิปรายสิ้นสุดลง

๑. การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน (Peer-Tutoring)

แนวคิดเกี่ยวกับการให้นักเรียนสอนกันเองไม่ได้ เป็นแนวคิดใหม่ แต่เป็นแนวคิดที่ได้นำมาใช้แล้วอย่างมีประสิทธิภาพในการสอนทักษะต่าง ๆ นักเรียนจะสามารถสอนเพื่อนได้อย่างดีตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ครูกำหนดขึ้นตามโปรแกรมการสอนที่ได้จัดเตรียมไว้ การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนนี้ใช้ได้ในทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เทคนิคการสอนดังกล่าวได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางทั้งในอังกฤษและสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของนักเรียนผู้เรียน นักเรียนผู้สอน ระดับของสัมฤทธิ์ผลในการเรียน และการปะทะสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (V.L. Allen 1976:68)

๒. การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง (Self-Study)

การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง เป็นเทคนิคการสอนประเภทหนึ่งที่ใช้ในระบบการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ (Individualized Instruction) ซึ่งมีรากฐานมาจากแนวคิดทางการศึกษาแนวใหม่ที่ว่า การจัดการศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โรเบิร์ต ลาดอ (Robert Lado อ้างถึงใน สุนันทา จตุรพิตร 2524:47) ได้กล่าวว่า ความแตกต่างนี้มีสาเหตุทั้งจากกรรมพันธุ์ และจากประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน เมื่อความสามารถไม่เท่าเทียมกันย่อมก่อให้เกิดความสนใจ และความสามารถในการเรียนรู้ต่างกันด้วย จึงมีผู้คิดวิธีการเรียนการสอนตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

สำหรับวิธีการสอน 2 วิธีสุดท้าย คือ การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน และการให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองนั้น กำลังเป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงจะขอกล่าวถึงการสอนทั้งสองวิธีโดยละเอียดดังต่อไปนี้

การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน

การเรียนการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน เป็นเทคนิคการสอนที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายบทบาทในการสอน (Decentralization of Teaching) และแนวคิดเกี่ยวกับการให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Individualization of Instruction) การให้เพื่อนช่วยสอนนั้น มิได้หมายถึงการให้นักเรียนมายืนหน้าชั้น แล้วทำหน้าที่สอนทุกอย่างแทนครู แต่หมายถึงการให้นักเรียนสอนเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ และให้นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

เอลิซาเบท แอน เฮอเรีย (Elizabeth Ann Hurley 1983:694-A) ได้ให้ความหมายของการสอนวิธีนี้ว่า เป็นยุทธวิธีในการสอนซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องการสับเปลี่ยนบทบาทของครูและนักเรียน และประโยชน์ที่ได้รับคือ การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากแรงกระตุ้นภายในในนักเรียน ผู้สอนขณะทำการสอน และในนักเรียนผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น

แอน ซี แคนด์เลอร์ (Ann.C.Candler 1981:381) กล่าวว่า การสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอนเป็นยุทธวิธีที่ครูพยายาม เข้าถึงความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เป็นวิธีการที่ยืดหยุ่น และทำให้ครูไม่ต้องพะวงกับนักเรียนที่เรียนช้ากว่าผู้อื่น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า จะใช้ได้โดยไม่มี การวางแผนล่วงหน้า สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงคือ การเลือกนักเรียนผู้สอน นักเรียนผู้เรียน และการฝึกให้นักเรียนผู้สอนเข้าใจบทบาทของตน

โจนส์ คอย เอ โรม (Jones, Coy Aà Rom 1982:352-A) กล่าวว่า การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนเป็นเทคนิคการสอนที่คิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสอนกันเอง วิธีการสอนดังกล่าวมีรากฐานมาจากแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่อง กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamics)

วัตถุประสงค์ของการสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน

การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนเป็นการเรียนรู้แบบมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนอย่างแท้จริง เนื่องจากนักเรียนทุกคนเป็นผู้มีบทบาทในกิจกรรมการเรียนการสอน (Maximum Pupil Participation) วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้มีดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้การเรียนการสอนมีลักษณะ เป็นไปเพื่อการสื่อสารมากกว่าการสอนแบบเดิม ทั้งนี้เนื่องจากบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกันเอง ทำให้เกิดการปะทะสัมพันธ์มากขึ้น ทำให้นักเรียนทุกคนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างทั่วถึง
 2. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในหลายสถานะแทนที่นักเรียนจะเรียนรู้จากครูคนเดียว ก็ได้เรียนรู้จากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เช่น จากเพื่อนด้วยตนเอง หรือจากอุปกรณ์การสอนที่นำมาใช้ในชั้นเรียน
 3. เพื่อสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความกังวลในเรื่องข้อบกพร่องของตน เมื่อประกอบกิจกรรมทางภาษา จากการสนทนากับเพื่อนวัยเดียวกัน อาจทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เพราะใช้ภาษาระดับเดียวกันและมีปัญหาในการเรียนที่คล้ายคลึงกัน เมื่อนักเรียนผู้เรียนกล้าที่จะซักถามก็เกิดความมั่นใจว่าตนเองจะเข้าใจบทเรียนได้อย่างแน่นอน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนผู้สอนจะรู้สึกภาคภูมิใจ และรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จในการเรียน ด้วยสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนจึงเกิดความสนใจที่จะเรียนมากขึ้น อันนำมาสู่ทัศนคติที่ดีในการเรียนในที่สุด
 4. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้แน่นมากยิ่งขึ้น นักเรียนผู้สอนจะได้ทบทวนบทเรียนอีกครั้งหนึ่งในขณะทำการสอน ส่วนนักเรียนผู้เรียนก็ได้รับประโยชน์โดยตรงจากนักเรียนผู้สอน เพราะเท่ากับว่ามีแหล่งข้อมูลซึ่งสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ในทันที (Immediate Feedback) โดยเฉพาะในลักษณะของการสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง
 5. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครู แทนที่ครูจะต้องสอนนักเรียนทุกคนในชั้นก็เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา คอยสังเกตและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งทำให้การเรียนการสอนเข้าถึงนักเรียนส่วนใหญ่มากยิ่งขึ้น
 6. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทำงาน เป็นหมู่คณะ ให้อุปกรณ์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและทำงานอย่างมีระเบียบวินัย นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนเล็งเห็นถึงคุณค่าของการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
- เทคนิคและวิธีการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน

วิธีการสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอนนั้น อาจนำมาใช้ในชั้นเรียนตามปกติ หรือชั้นเรียนที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ นอกจากจะให้นักเรียนเรียนรู้จากเพื่อนในวัยเดียวกันแล้ว (Peer Tutoring) ก็อาจจัดชั้นเรียนใหม่โดยให้นักเรียนผู้สอนมีคุณวุฒิหรือวัยวุฒิสูงกว่านักเรียนผู้เรียน (Cross-Age Tutoring) นอกจากนี้ครูอาจใช้วิธีการสอนดังกล่าวสอนเนื้อหาแต่ละรายวิชาตามปกติ หรือนำ

ไปตัดแปลงใช้กับการสอนทบทวน ตลอดจนการสอนซ่อมเสริมได้ตามความเหมาะสม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีนี้ ทำได้หลายลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การทำแบบฝึกหัดตามที่กำหนด (Work Book Assignments) การฝึกฝนการอ่าน (Reading Practice) การเล่นเกมที่มีจุดประสงค์ในด้านวิชาการ (Accademic Games) ตลอดจนการสัมมนากลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นต้น *Academic*

วิธีการง่าย ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในระบบนี้คือ การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เช่น แบ่งเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน หรือในบางโอกาสก็จัดเป็นกลุ่มง่าย ๆ ตามที่หนึ่งของผู้เรียน ถ้ากิจกรรมการเรียนไม่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไปนัก หลังจากนั้นครูจะมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบ ให้ศึกษาร่วมกัน และจะต้องรายงานผลเกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ๆ ต่อชั้นเรียนอีกทีหนึ่ง กิจกรรมที่มอบหมายให้นักเรียนทำนั้น อาจเป็นเรื่องง่าย ๆ ใช้เวลาเพียง 5 นาที เช่น ให้ช่วยกันคิดและเขียนว่าได้เรียนอะไรไปบ้างในชั่วโมงที่แล้ว ในบางครั้งครูอาจให้อ่านบทอ่านแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปใจความสำคัญ หรือให้เตรียมคำถามเกี่ยวกับบทอ่านที่เพิ่งจะเรียนจบไป ให้แต่ละกลุ่มแต่งประโยคโดยใช้คำที่กำหนด หรืออาจให้คิดกิจกรรมหรือเกมประกอบบทเรียนเป็นพิเศษ

ในบางชั้นเรียน ครูอาจจัดให้นักเรียนเรียนและสอนกันเป็นคู่ ๆ (One-to-One Instruction) ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้เรียกการสอนแบบนี้ว่า "individualized instruction" ซึ่งหมายถึง การที่นักเรียนได้เรียนด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และนักเรียนจะมีวิธีในการเรียนการสอนอย่างไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนแต่ละคู่ จึงต่างไปจากการเรียนการสอนตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคล (Individualization Instruction) ซึ่งมีความหมายและขอบเขตกว้างขวาง คือ เป็นแนวการสอน หรือ แนวคิด (Approach) ที่ครูใช้กับนักเรียนเป็นกลุ่มโดยใช้วิธีการสอนและวัสดุการสอนเหมือนกันหมด เพียงแต่ว่าผู้เรียนจะเริ่มเรียนและมีความก้าวหน้าในการเรียนแตกต่างกันไปตามระดับความสามารถของแต่ละคน

ก่อนดำเนินการเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควรได้พิจารณาและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. กระจายเนื้อหาในรายวิชาที่จะสอนให้เป็นบทย่อย ๆ แล้วจัดเรียงลำดับตามความเหมาะสม

2. เตรียมแบบฝึกหัดประกอบการเรียน หรือถ้าจัดให้มีการทดสอบประจำบทก็ควรจัดเตรียมแบบทดสอบซึ่งอาจจัดให้มีหลายชุด แต่ให้มีความยากง่ายในระดับเดียวกัน พร้อมทั้งนี้ควรกำหนดเรื่องการให้คะแนน การตีความจากผลสอบ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการตรวจ และอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนผู้ให้การทดสอบในกรณีที่ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการสอน และทดสอบเองทั้งหมด

3. เตรียมแหล่งข้อมูลให้เพียงพอ เช่น หนังสือคู่มือ หนังสือพิมพ์ วารสาร รวมทั้งอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เช่น เทปบันทึกเสียง วิทยุ ตลอดจนคำเฉลยแบบฝึกหัดแต่ละชุด

4. เลือกนักเรียนผู้สอน (Tutors) นักเรียนผู้เรียน (Tutees) จัดกลุ่มหรือจัดคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน และเตรียมนักเรียนผู้สอนให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตน

ในการเลือกนักเรียนผู้สอนนั้น ครูอาจเลือกนักเรียนตามระดับความสามารถ คือเลือกนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูง และมีความสมัครใจที่จะสอนนักเรียนผู้เรียน สิ่งที่ควรนำมาพิจารณาอีกประการหนึ่งคือ นักเรียนผู้สอนจะต้องมีความประพฤติ ลักษณะนิสัยและอารมณ์เป็นที่ยอมรับของนักเรียนผู้เรียนในกลุ่มของตนด้วย และถ้าเป็นไปได้ นักเรียนผู้สอนควรจะได้เรียนหรือมีความเข้าใจในเรื่องที่จะทำการสอนมาก่อน เพื่อป้องกันการให้ข้อมูลที่ผิดพลาดแก่นักเรียนผู้เรียน

ส่วนนักเรียนผู้เรียนนั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนต่ำกว่านักเรียนผู้สอน หรืออาจเป็นนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ในบางกรณีนักเรียนผู้เรียนอาจเป็นนักเรียนที่ขาดเรียน หรือมีปัญหาในการเรียนในบางเรื่อง ครูจึงจัดให้มีการเรียนการสอน แบบให้เพื่อนช่วยสอน เพื่อให้แก่นักเรียนผู้เรียนที่มีปัญหาเหล่านั้นได้รับความรู้เพิ่มเติม เป็นกรณีพิเศษ

เมื่อครูคัดเลือกนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งโดยทั่วไปจะจัดนักเรียนที่เข้ากันได้ดีเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยให้มีอัตราจำนวนนักเรียนผู้สอนต่อนักเรียนผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ที่พอเหมาะ ส่วนในกรณีที่ครูจัดนักเรียนเรียนเป็น

คู่ ๆ (One-to-One Tutoring Situation) ครูควรเลือกนักเรียนที่เป็นเพศเดียวกัน หรือ อายุไล่เลี่ยกันเป็นเกณฑ์

ขั้นตอนสุดท้ายที่ครูควรคำนึงถึงคือ การเตรียมนักเรียนผู้สอนให้เข้าใจถึงวิธีการเรียน การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน ครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนผู้สอน เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ตลอดจน วิธีการเตรียมตัวในการสอน วิธีการในการดำเนินการสอน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการเรียน และการประเมินนักเรียนผู้เรียนในกลุ่มของตนว่ามีความ เข้าใจในบทเรียน มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ครูควรอธิบายให้นักเรียนผู้สอนทราบถึงหน้าที่ของตน เมื่อการสอน สิ้นสุดลง

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าบทบาทและหน้าที่ของทั้งครูและนักเรียนในการเรียน การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนจะต้องเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ

1. ครูไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอด เนื้อหาวิชา หรือประสบการณ์แก่นักเรียนโดยตรง แต่อาศัย นักเรียนผู้สอนสอนให้กับนักเรียนคนอื่น หน้าที่และความรับผิดชอบของครูคือ การเลือกนักเรียนผู้ สอน การจัดกลุ่มหรือจัดคู่ของนักเรียน การบันทึกพัฒนาการในการเรียนของนักเรียน เช่น สังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชั้นเรียน และที่สำคัญคือ ครูจะต้องประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากการทำ ครูไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้สอนตลอดเวลา ทำให้มีโอกาที่จะ เข้าถึงปัญหาของนักเรียนแต่ละคนได้มาก ยิ่งขึ้น โดยสังเกตจากนักเรียนแต่ละกลุ่มขณะทำการเรียนการสอน ครูจึงเปลี่ยนหน้าที่จากผู้สอนมา เป็นผู้ช่วย (Helper) และเป็นแหล่งข้อมูล (Resource) และเมื่อนักเรียนผู้สอนมีความชำนาญใน การสอนเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำกลุ่มของตนได้เองแล้ว ครูควรลดบทบาทในการควบคุมดูแล
2. นักเรียนจะเปลี่ยนไปจากการเป็นผู้ฟังอย่างเดียว มาเป็นผู้ทำกิจกรรมในการเรียน การสอน (Active Participants) เช่น นักเรียนผู้สอนนอกจากจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียน ของตนเองแล้ว ก็จะต้องทำหน้าที่สอนนักเรียนคนอื่น ๆ ต้องเตรียมการสอน รวมทั้งจัดเตรียม อุปกรณ์ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง นอกจากนี้ยังต้องรู้วิธีการในการดำเนินการสอน เช่น การย้าคำตอบที่ถูกต้อง การแบ่งกลุ่มทำงาน การนำกิจกรรมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งจะต้องรับผิดชอบในการ เสนอผลการเรียนการสอนต่อครูผู้ควบคุมการสอน ซึ่งอาจทำได้โดย การเขียนรายงาน หรือพบปะเป็นการส่วนตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาที่มีอยู่ และความ เห็นของอาจารย์ ผู้ควบคุมการสอน สำหรับนักเรียนผู้เรียนก็ต้องร่วมมือในการทำกิจกรรม รวมทั้งซักถาม เมื่อมีข้อ

สงสัย หรือขอให้มีการสอนซ่อม เสริม เมื่อไม่แน่ใจว่าตนเองจะสามารถผ่านจุดประสงค์ในการเรียนแต่ละครั้งได้

การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจัดขึ้นโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการบรรลุถึงจุดประสงค์เหล่านั้นด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูจะเป็นเพียงผู้แนะนำ และผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ ตลอดจนสถานที่ศึกษาค้นคว้าไว้ให้พร้อม การที่นักเรียนได้เรียนและทำงานที่ใจรักทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการเรียน นักเรียนจะค่อย ๆ พัฒนาปรับปรุงแก้ไขตนเอง และสามารถศึกษาค้นคว้าและเรียนด้วยตนเองได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง เป็น เทคนิคการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เป็นหลัก การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อสนองความต้องการที่ต่างกันของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพ สติปัญญา หรือความสนใจ แม้แต่วิธีการเรียนตลอดจนประสบการณ์พื้นฐาน ความถนัดก็ไม่เหมือนกัน การให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ โดยสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน และวิธีการเรียนรู้เอง เพื่อสนองความแตกต่างดังกล่าว

2. การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง เน้น เสรีภาพในการเรียนรู้ เพราะถ้าผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจที่เกิดขึ้นเอง ผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะรู้จักตนเอง และมีความก้าวหน้าไปตามความสามารถหรือความพร้อมของตนเอง ดังนั้น จึงสามารถลดปัญหาความไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนลงได้

3. การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งหมด

4. การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ในขณะที่ผู้เรียนทำการเรียนด้วยตนเองอยู่นั้น ครูจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือในระยะเริ่มต้นครูอาจช่วยเหลือผู้เรียนในการกำหนดวัตถุประสงค์ ตลอดจนกำหนด เนื้อหาในการเรียนรู้และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เทคนิคและวิธีสอนโดยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

การให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองนั้น ไม่ได้เป็นวิธีสอนที่ใช้ได้ เฉพาะกับนักเรียนที่เก่งมาก ๆ เท่านั้น เพราะการที่ครูส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองในสิ่งที่ตนสนใจทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ เกิดความสนใจที่จะเรียนด้วยตนเอง และประสบความสำเร็จในการเรียนได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองนั้น ครูอาจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเริ่มตามลำดับขั้นของความยากง่าย ดังนี้

1. ครูเริ่มบทเรียนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของเนื้อหา และจัดเตรียมอุปกรณ์ในการค้นคว้า หนังสือ ตลอดจนแหล่งข้อมูลอื่น ๆ
2. ครูและนักเรียนช่วยกันวางวัตถุประสงค์ และเนื้อหา ขอบข่ายของงานและการจัดหาอุปกรณ์
3. นักเรียนรับผิดชอบด้านอุปกรณ์ และขอบข่ายของงานอย่างเต็มที่
4. นักเรียนรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเองทุกด้าน โดยจะเป็นผู้กำหนดเรื่องที่จะทำการศึกษา จุดประสงค์ เนื้อหา และขอบข่ายของงานเองทั้งหมด

ในขณะที่นักเรียนทำการเรียนด้วยตนเองอยู่นั้น ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมในระดับยากง่ายอย่างไร ครูควรจะคอยให้คำแนะนำ หรือในบางครั้ง อาจจัดให้มีเวลาพบปะกันเป็นรายบุคคลตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อข้องใจเพื่อแก้ไขปัญหาคง ๆ ที่เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันครูก็สามารถติดตามผลความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน ส่วนในด้านการสอนอ่าน โดยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองนั้น มีผู้เสนอแนะเทคนิคที่ใช้ในการสอนด้วยวิธีดังกล่าว ดังนี้คือ การสอนโดยใช้อุปกรณ์จีแอล (Jacaranda Individualized Language Arts Programme) การสอนอ่านโดยวิธีภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) การสอนอ่านโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Assisted Instruction) และการสอนโดยใช้อุปกรณ์ SRA ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การสอนอ่านโดยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองนั้น ไม่ว่าจะใช้เทคนิคหรืออุปกรณ์แบบใด การให้อ่านด้วยตนเองจะมีลักษณะสำคัญดังนี้ คือ

1. นักเรียนเป็นผู้เลือกเรื่องที่จะอ่านด้วยตนเอง
2. นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แต่สามารถจะขอคำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคลจากครูผู้ควบคุมการสอน

3. กิจกรรมการสอนอ่านที่จัดขึ้น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้หรือความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. การอ่านด้วยตนเองแต่ละครั้งจะต้องมีจุดประสงค์ในการอ่านไม่ว่าจะเป็นจุดประสงค์ในระดับชั้น ระดับกลุ่ม หรือระดับบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน มีผู้ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งอาจจะสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากการสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน เป็น เทคนิคการสอนแนวใหม่ซึ่งยังไม่เป็นที่แพร่หลายในประเทศไทย จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่มักมีผู้เขียนถึง เทคนิคการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนในลักษณะที่เป็นบทความย่อย ๆ แทรกในผลงานวิจัยเท่านั้น สำหรับการวิจัยในประเทศไทยที่น่าสนใจและนำมาศึกษา เพื่อ เป็นแนวทางในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ใน พ.ศ. 2521 ทรงสถิตย์ กิตติคุณวิจนะ ได้ทำการวิจัย เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดบวรมงคล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 84 คน โดยใช้เวลาในการทดลองสอน 1 ภาคการศึกษา และหลังจากการทดลองสอนสิ้นสุดลงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองสอนมาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนสูงขึ้นกว่าคะแนนของนักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ใน พ.ศ. 2524 ปรีชา วิเศษวิทยานุศาสตร์ (2524:42) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อม เสริมวิชาทักษะการอ่าน 2 ด้วยชุดการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินการ และนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครรร่วมกันดำเนินการ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

แต่ละกลุ่มมีนักเรียน 30 คน กลุ่มทดลองกลุ่มหนึ่งสอนโดยนักเรียนผู้ช่วย กับอีกกลุ่มหนึ่งสอนโดยผู้ช่วยสอนกับครู ส่วนกลุ่มควบคุมมีครูเป็นผู้สอน ทุกกลุ่มเรียนด้วยชุดการเรียนเดียวกัน จำนวน 10 ชุด จากการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อม เสริมทักษะการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ครู เป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มที่นักเรียนผู้ช่วยสอน เป็นผู้ดำเนินการ และกลุ่มที่มีนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครুর่วมกัน เป็นผู้ดำเนินการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อม เสริมทักษะการอ่าน เมื่อแยกตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละตอนของนักเรียนกลุ่มที่มีครู เป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มที่นักเรียนผู้ช่วยสอน เป็นผู้ดำเนินการ และกลุ่มที่นักเรียนกับครুর่วมกันดำเนินการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ใน พ.ศ. 2527 พิสุทธิ พลฤกษ์วัน (2527:ง-จ) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยครูกับนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนชินโรสวิทยาลัย จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งมีนักเรียนจำนวน 92 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนโดยครู อีกกลุ่มหนึ่งมีนักเรียนจำนวน 81 คน เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการสอนโดยเพื่อนนักเรียน ใช้เวลาในการทดลองสอนสัปดาห์ละ 1 คาบ เป็นเวลาทั้งสิ้น 1 ภาคการศึกษา จากนั้นให้นักเรียนทั้งหมดทำการทดสอบแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยค่าที่ (t-test) จากการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนเสริมโดยครูสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนอ่อนที่อยู่ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนกลุ่ม เก่งที่อยู่ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ใน ค.ศ. 1978 เอลิซาเบท ดันคิน (Elizabeth Dunkin 1978:22-25) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 คน 2 กลุ่ม ซึ่งเรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน กับกลุ่มควบคุมกลุ่มหนึ่งซึ่งเรียนโดยการบรรยายตามปกติ จากการวิจัยพบว่า นักเรียนผู้สอนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ในปีเดียวกันนี้ ลินน์ อี เฮนริชสัน (Lynn E. Henrichson 1978:18-21) ได้ทำการทดลองสอนการอ่านออกเสียงให้นักเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอน โดยการจัดทำบัตรซึ่งมีภาพประกอบและคำอธิบาย เป็นประโยคสั้น ๆ ในประโยคจะประกอบด้วยคำที่ต้องการให้นักเรียนฝึกเป็นคู่ ๆ นักเรียนผู้สอนจะอ่านประโยคทีละประโยค แล้วให้นักเรียนผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง ถ้านักเรียนผู้เรียนสามารถเลือกคำตอบได้ถูกต้องสอดคล้องกับประโยคที่ได้ฟังก็แสดงว่าสามารถแยกเสียงที่ได้ฟังได้ถูกต้อง จากการทดลองสอน เฮนริชสันพบว่า นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียน และ เมื่อไม่สามารถแยกความแตกต่างของเสียงได้ก็ทราบได้ทันทีโดยไม่ต้องรอจนกว่าจะทำแบบฝึกหัดทั้งหมดเสร็จเสียก่อน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง รวมทั้งได้เข้าใจความหมายและรูปแบบของประโยคในขณะที่อ่านหรือฟังเสียงของคำนั้น ๆ

ใน ค.ศ. 1979 ลอเรน แพลงค์ เบอร์ลิน (Lorraine Plank Berlin 1979:638-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการให้นักเรียนสอนนักเรียน และความเป็นไปได้ของการนำเอารูปแบบการสอนที่ให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าเป็นผู้นำกลุ่มสนทนาหรือเป็นผู้ร่วมสนทนา มาใช้ในสภาพการเรียนการสอนตามปกติ จากการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่มีนักเรียนเป็นผู้นำกลุ่มสนทนา กับกลุ่มที่ครูเป็นผู้ดำเนินการ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสนทนาที่เป็นนักเรียนปีที่ 1 ล้วน ๆ กับที่มีนักเรียนปีที่ 4 ร่วมสนทนา นั้น ก็พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

ในปีเดียวกันนี้ เอ็ม เอ เอ เซลานี (M.A.A. Celani 1979:197-199) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำเอาวิธีการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนไปใช้ในการพัฒนาทักษะในการสื่อสาร

ของนักเรียน (Communication Skills) โดยใช้เวลาในการทดลองสอนทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ จากการวิจัยพบว่า การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ก่อให้เกิดการแข่งขันระหว่างนักเรียนผู้สอนในแต่ละกลุ่มซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่ก็มีความสามารถในการสื่อสารดีขึ้น จากการที่ได้เรียนอย่างใกล้ชิดกับนักเรียนผู้สอนที่มีความสามารถในการพูดดี

² ใน ค.ศ. 1981 เอลลิส ไคสตินา มาริยา (Ellis Kaistina Maria 1981 : 3537-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน กับที่เรียนกับครูตามปกติ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นนักเรียนเกรด ^{2.5} (11) ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทั้ง 2 กลุ่มเรียนบทเรียนซึ่งมีเรื่องและเนื้อหาเดียวกัน และใช้เวลาในการเรียนทั้งสิ้น 6 คาบ หลังจากนั้นให้เขียนเรียงความเรื่องเดียวกัน แล้วนำมาเปรียบเทียบคุณภาพด้านการเขียน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนกับครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังมีผลในการเขียนดีกว่า และมีข้อผิดพลาดในการเขียนน้อยกว่ากลุ่มที่มีครูสอนตามปกติ

ในปีเดียวกันนี้ โรนัลด์ เรย์ ชุก (Ronald Ray Shook 1981:2004-A) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนแบบ 1:1 กับกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนด้วยวิธีเดิม โดยทั้งสองกลุ่มใช้แบบเรียนที่มีเนื้อหาและแบบฝึกหัดเหมือนกันหมด จากการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองเขียนเรียงความได้ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์มากกว่ากลุ่มควบคุม โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติได้มีพัฒนาการในการเรียนอย่างเห็นได้ชัด ส่วนครูผู้สอนก็มีความเห็นว่า การสอนด้วยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนใช้ได้ดีในการสอนเขียน และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนดีขึ้นมาก

ใน ค.ศ. 1982 มิลัม โรเบิร์ต เบเคอร์ (Milwn Robert Baker 1982:409-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านและเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่านทัศนคติ และการประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบวินิจฉัย (Diagnostic Reading Test) และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบค่า t และวิเคราะห์ที่

ค่าความแปรปรวนร่วม จากการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน กับที่เรียนกับครูตามปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ปกติแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้นักเรียนอ่อนยังมีพัฒนาการในด้านพฤติกรรมการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรม

ในปีเดียวกันนี้ เซอร์ วิลคินสัน และสตีฟ แคลคูลเลเตอร์ (Cherry Wilkinson and Steave Calculator 1982:108-119) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้เทคนิคแบบถาม-ตอบ (Request and Response) ในวิชาการอ่านกับกลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยมีจำนวน 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองสอนและสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนตลอดปีการศึกษา รวมทั้งให้มีการบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนโดย เฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการถามตอบระหว่างการเรียน และกำหนดให้มีการทดสอบโดยใช้แบบสอบวัดสัมฤทธิ์ผล (Standardized Reading Readiness Achievement Test) จำนวนทั้งสิ้น 3 ครั้ง ตลอดปีการศึกษา จากการวิจัยพบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านแตกต่างกัน และเป็นเช่นนี้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้การปะทะสัมพันธ์ในแต่ละกลุ่มยังแตกต่างกันออกไป และมีความสัมพันธ์กันระหว่างลักษณะการถามตอบกับสัมฤทธิ์ผลในการอ่าน กล่าวคือ กลุ่มที่ได้รับคำตอบที่ถูกต้องจะมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ในปีเดียวกันนี้ วิลเลียม ออสการ์ มาร์เบิล (William Oscar Marble 1982: 2448-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนักเรียนผู้สอนภายหลังที่ได้รับการศึกษาภาคปฏิบัติเพื่อเตรียมตัวในการสอน โดยมีระยะเวลาในการฝึกฝนนาน 13 สัปดาห์ โดยคำนึงถึงลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ โอกาสในการเรียนของผู้เรียน การรับรู้ในด้านความแตกต่างของผู้เรียน ความกระจำจืดในการนำเสนอบทเรียนและการจัดชั้นเรียนรวมทั้งสังเกตกิจกรรมที่นักเรียนผู้สอนมอบหมายให้กับนักเรียนผู้เรียน แต่จากการวิจัยไม่พบว่านักเรียนผู้สอนได้มีการปรับปรุงทักษะการสอนอันเป็นผลเนื่องมาจากการได้รับการฝึกฝนแต่อย่างใด

๑ ในปีเดียวกันนี้ ซี ที ฟิทซ์ กิบบอน และ ดี เจ เรย์ (C.T. Fitz-Gibbon and D.G. Reay 1982: 39-44) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการเรียนการสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอนและมุ่งตอบคำถามที่ว่า จะเป็นจริงหรือไม่ตามที่เชื่อกันว่า การสอบแบบให้นักเรียนผู้สอนมีวิสัยทัศน์สูงกว่านักเรียนผู้เรียนนั้น (Cross-Age Tutoring) จะทำให้นักเรียนผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น และการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One Tutoring) จะทำให้นักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และทำให้เรียนดีขึ้นทั้งสองฝ่าย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนปีที่ 1 และปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ส่วนการจับคู่ของนักเรียนใช้ตามลำดับของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อให้ได้นักเรียนผู้สอนที่เก่งสอนนักเรียนผู้เรียนที่เก่ง เช่นเดียวกัน จากการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบของนักเรียนผู้เรียนซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 48% จากการทดสอบ (Pre-test) เพิ่มขึ้นเป็น 69% ในการทดสอบหลังการทดลองสอน ซึ่งมีค่าเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้สอนในการทดสอบก่อนสอน นอกจากนี้ในด้านบรรยากาศการเรียนพบว่า มีการสอบถามกันอยู่ตลอดเวลาระหว่างนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน งานวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้อย่างแท้จริง

ในปี ค.ศ. 1983 ชาร์ลอน มิทเชล วูตัน (Sharon Mitcheal Wootan 1983: 2349-A) แห่งมหาวิทยาลัยอลาบามา (Alabama) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมการสอนอ่านโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน ซึ่งจัดขึ้นสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับอาชีวศึกษาของโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตอลาบามา จำนวน 48 คน ซึ่งได้รับการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และ เมื่อเรียนจบแล้วได้รับการทดสอบ (Post-Test) อีกครั้งหนึ่งโดยใช้แบบสอบ "Woodcork Reading Mastery Test" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แม้ว่าจะไม่สามารถเสนอวิธีการสอนอ่านแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ก็ทำให้เชื่อได้ว่า สามารถสอนทักษะการอ่านให้แก่เด็กเรียนที่มีปัญหาในด้านสติปัญญาโดยใช้เทคนิคการสอนดังกล่าวได้ เนื่องจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปีเดียวกันนี้ หลุยส์ เชอรี วิลคินสัน (Louise Cherry Wilkinson 1983: 482-490) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนซึ่งใช้วิธีการตั้งคำถามในการเรียนเป็นหลัก เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบวัด

สัมฤทธิ์ผลในการอ่าน (Metropolitan Reading Achievement Test) และแบบสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในคำวैयाกรณ์ (Miller-Yoder Test of Grammatical Comprehension) นอกจากนี้ในระหว่างการทดลองสอน ผู้วิจัยยังได้บันทึกภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการตั้งคำถาม และการให้คำตอบของนักเรียน ขณะทำกิจกรรมการอ่าน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน กับที่เรียนตามปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และมีความสัมพันธ์กันระหว่างการตั้งคำถาม การให้คำตอบ และสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามระดับความสามารถของบุคคลไว้มากมาย เช่น มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคล กับที่เรียนตามปกติ การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่เรียนแบบศูนย์การเรียน กับแบบครูเป็นศูนย์กลาง การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม การสร้างชุดการสอนรายวิชาต่าง ๆ การสร้างโมดูลการสอน (Module) รวมทั้งได้จัดให้มีโครงการทดลองสอนตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคลในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยจำนวนน้อยมากที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้อ่านด้วยตนเอง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปได้ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ใน พ.ศ. 2522 กัญดา ธรรมมงคล (2522:I-IV) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาการอ่านด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคลในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลประสิทธิภาพวิชาการอ่านด้วยตนเองก่อนจะเริ่มใช้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2522 นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์บทเรียนการอ่าน วิเคราะห์วิธีการทดสอบ และประเมินผลวิชาการอ่าน รวมทั้งสำรวจทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับการเรียนวิชาการอ่านด้วย

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการอ่านด้วยตนเองได้คะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตอ่อนและเก่งได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยตนเองมากกว่านิสิตในระดับปานกลางและยอดเยี่ยม ส่วนในด้านการวิเคราะห์บทเรียนพบว่า บทเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทั้งในด้านประโยชน์ ความน่าสนใจ ประสิทธิภาพที่ช่วยในการเรียนรู้และ

ความชัดเจน และนิสัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเรียนด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคลดีและมีประโยชน์

งานวิจัยในต่างประเทศ

ใน ค.ศ. 1977 เคนเนท อี ไรท์ (Kenneth E. Wright 1977:23-25) ได้ทดลองใช้โปรแกรมการสอนแบบให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการทางภาษา (An Independent Language Laboratory Program) เนื้อหาที่สอนจะแตกต่างจากที่ใช้ในห้องเรียนอย่างสิ้นเชิง เรื่องที่ฟังจะมีความยาวประมาณ 10-15 นาที โดยครูจะเขียนคำและวลียาก ๆ ไว้บนกระดาน แต่จะไม่มีการแปลเนื้อเรื่องให้ นักเรียนจะได้ฟังเรื่องเหล่านี้ 3 ครั้ง ในลักษณะการพูดช้า (Low speed) ครั้งหนึ่งและในลักษณะการพูดธรรมดาอีก 2 ครั้ง เมื่อฟังครบ 3 ครั้งแล้ว นักเรียนก็จะทำแบบทดสอบแบบเลือกตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยิน วิธีนี้ทำให้นักเรียนต้องบังคับให้ตัวเองใช้ความสามารถในการฟังเต็มที่ ผลการวิจัยพบว่า แม้ว่านักเรียนจะมีความลำบากในการเข้าใจเนื้อเรื่องในตอนแรก แต่หลังจากเข้าห้องปฏิบัติการทางภาษา 3-4 ครั้งขึ้นไป นักเรียนจะสามารถเข้าใจได้ถึง 70-80% แม้กระทั่งนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในการฟังในระดับต่ำก็พบว่ามีความสามารถในการฟังอย่างมากเมื่อสิ้นภาคการศึกษา

ใน ค.ศ. 1979 เทด โกลเดนเบิร์ก (Ted Goldenberg 1979:49-54) ได้เสนอโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษขั้นสูง โดยใช้ระบบการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ (Individualized in Advanced English Programs) โดยทดลองใช้กับนักศึกษาปีที่ 1 และนักศึกษาปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง กิจกรรมในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าวรวมความไปถึง การจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนทุกคนเรียนโดยมีเนื้อหา จุดประสงค์ และการวัดผลเหมือนกันหมด นอกจากนี้ครูยังขอหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล เทด กล่าวว่า ทฤษฎีในการสอนแบบเอกัตบุคคลเป็นทฤษฎีที่สวยงาม แต่ยากยากในการนำมาใช้ แต่อาจสรุปได้ว่า การนำเอาวิธีการสอนดังกล่าวมาใช้ประสบผลสำเร็จอย่างมาก กับนักเรียนในระดับสูงและทักษะที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองได้มากที่สุดคือ ทักษะการอ่าน